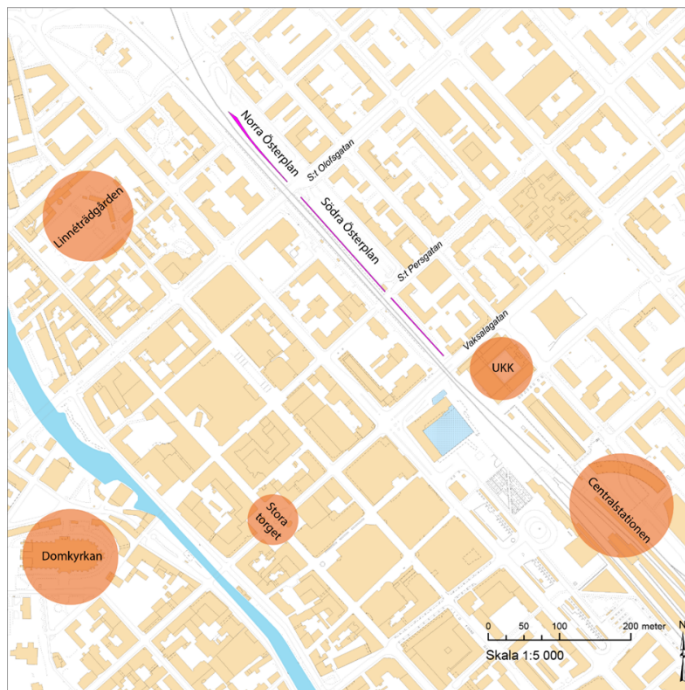

Stadsbyggnadsförvaltningen

Datum:
2022-11-21Diarienummer:
PBN 2020-002055Handläggare:
Selma Ogden

Utlåtande Detaljplan för del av Österplan

Standardförfarande

Orienteringskarta med planområdets ungefärliga läge markerat med lila.

Detaljplanens syfte

Syftet med planläggningen är att möjliggöra för ett nytt vändspår öster om det befintliga spårområdet mellan Vaksalagatan och norra Österplan. Delar av den nuvarande markanvändningen park inom norra och södra Österplans planområde samt gång- och cykelpassagen mellan Vaksalagatan och S:t Persgatan kommer att ersättas med markanvändningen T1– Järnvägstrafik. Målet med planläggningen är att avlasta Uppsala Centralstation och öka kapaciteten.

Samrådsyttrande

Totalt antal inkomna	19
----------------------	----

Granskningsyttrande

Totalt antal inkomna	19
----------------------	----

Beslutsdatum

Beslut om planuppdrag	10 juni 2020
Beslut samråd	25 mars 2021
Beslut om granskning	29 september 2021
Samråd	21 april 2021 - 2 juni 2021
Granskning 2021	22 oktober 2021 - 15 november

Innehåll

Detaljplanens syfte	1
Sammanfattning av granskningen	4
Sammanfattning av ändringar i förslaget.....	4
Följande har inte fått alla sina synpunkter tillgodosedda i planförslaget:.....	4
Sammanfattning av inkomna synpunkter från granskningen och stadsbyggnadsförvaltningens bedömning	5
Yttranden med erinran mot planförslaget:	5
Yttranden utan erinran mot planförslaget:	11
Översikt över inkomna samrådsyttrande	13

Sammanfattning av granskningen

Detaljplanen har varit på granskning mellan 22 oktober och 15 november, 2021. Under granskningstiden har 19 antal skriftliga synpunkter inkommit, varav 9 antal utan erinran. Synpunkterna behandlar i huvudsak buller, bulleråtgärder, vibrationer och angöring under byggskedet. Länsstyrelsens synpunkter berör huvudsakligen naturmiljö – biotopskydd och träd.

Länsstyrelsen bedömer att detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 kapitlet miljöbalken, enligt sitt yttrande daterat 9 juni 2021.

Länsstyrelsens yttrande bifogas även i sin helhet.

Sammanfattning av ändringar i förslaget

Ändringar från granskningen:

- Planbeskrivningen kommer att revideras så att alléträd skyddade enligt det generella biotopskyddet i 7 kap. 11 § miljöbalken inte är riksintressen.
- Planbeskrivningen förtydligas med att ansökan om avverkning av apelallén görs i en separat ansökan om dispens från biotopskydd i samarbete med Uppsala kommun.
- Planbeskrivningen kommer att förtydligas med vilka biotopskyddade träd eller särskilt skyddsvärda träd som kommer att avverkas till följd av detaljplanen.
- Planbeskrivningen kommer att förtydliga vilka stadsmässiga konsekvenser som genomförande av detaljplanen skulle medföra.
- Planbeskrivningen förtydligar avsnittet *Förändringar - Gatunät och parkering* med vilka konsekvenser och förändringar planförslaget får på den befintliga parkeringsplatsen vid norra Österplan.

Följande har inte fått alla sina synpunkter tillgodosedda i planförslaget:

Inom samrådskretsen

Ej tillgodosedda synpunkter	Samråd	Granskning
Brf Trudhem		X
Brf Kungsgård	X	X
Brf Mejeristen	X	
Privatperson 1		X
Privatperson 2		X
Privatperson 3	X	X
Privatperson 4	X	X
Privatperson 5		X

Övriga för kännedom:

Övriga för kännedom	Samråd	Granskning	Namn
Förening vårda Uppsala (FVU)	X	X	Föreningen Vårda Uppsala

Sammanfattning av inkomna synpunkter från granskningen och stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Nedan sammanfattas inkomna synpunkter och stadsbyggnadsförvaltningens bedömning.

Yttranden med erinran mot planförslaget:

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har inga synpunkter utifrån de frågor som bevakas enligt 11 kap 10 § PBL. Länsstyrelsens har kvarstående synpunkter kring naturmiljö.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande dnr 402-3512-21, daterat den 9 juni 2021.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att alléträd skyddade enligt det generella biotopskyddet i 7 kap. 11 § miljöbalken inte är riksintressen, och att denna text behöver revideras.

Apelallén är hanterad i tillräcklig omfattning inom ramen för järnvägsplanen och detaljplanen. Däremot vill länsstyrelsen uppmärksamma kommunen på att de träd som avses avverkas för tillfällig nyttjanderätt inte har hanterats inom ramen för järnvägsplanen. Dessa träd kommer enligt Trafikverket att hanteras i separat ansökan om dispens från biotopskyddet i samarbete med Uppsala kommun.

Länsstyrelsen vill framhålla att en dispensansökan behöver inkomma till länsstyrelsen för de träd som ligger inom den tillfälliga nyttjanderätten till följd av järnvägsplanen för Uppsala planskilda korsningar. Länsstyrelsen vill också påminna om att särskilda skäl behövs för att dispens ska kunna medges. Länsstyrelsen anser att det inte är lämpligt att vänta med denna prövning till projektets slutskede eftersom det kan behövas anpassningar till följd av prövningen som kan medföra hinder för projektets genomförande.

Vidare anser länsstyrelsen att konsekvenserna för trädmiljön till följd av den nu aktuella detaljplanen, utöver apelallén, inte skiljts ut på ett tydligt sätt. Det är oklart om ytterligare biotopskyddade träd eller särskilt skyddsvärda träd kommer att behöva avverkas till följd av den nu aktuella detaljplanen. Länsstyrelsen anser att kommunen bör förtydliga detta innan planen går till antagande.

Länsstyrelsen anser att särskilt skyddsvärda träd, rödlistade trädarter samt träd med känd förekomst av rödlistade arter i första hand ska bevaras och att de, om sådana träd behöver avverkas, ska tas tillvara på sådant sätt att förekommande arter får en fortsatt tillgång till lämplig livsmiljö. Hur detta görs ska framgå i planhandlingarna. Länsstyrelsen anser att kompensationsåtgärder ska vidtas vid avverkning av värdefulla träd.

I yttrandet från samrådsredogörelsen instämmer Länsstyrelsen i kommunens bedömning om att markanvändningen bedöms överensstämma med översiktsplanens intentioner för området.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Stadsbyggnadsförvaltningen kommer att förtydliga i planbeskrivningen att alléträd skyddade enligt det generella biotopskyddet i 7 kap. 11 § miljöbalken inte är riksintressen. Planbeskrivningen kommer också att förtydliga att träd som avses avverkas för tillfällig nyttjanderätt inte har hanterats inom järnvägsplanen och att Trafikverket kommer att göra en separat ansökan om dispens från biotopskydd i samarbete med Uppsala kommun.

Stadsbyggnadsförvaltningen kommer även att förtydliga vilka biotopskyddade träd eller särskilt skyddsvärda träd som kommer att avverkas till följd av detaljplanen.

Buller och bulleråtgärder

Det har kommit in yttrande från bostadsrättsföreningarna Trudhem och Kungsgården angående bullernivåerna från järnvägsområdet. Det har även kommit in fem stycken yttranden från fem stycken boende till bostadsrättsföreningen Kungsgård.

Bostadsrättsföreningarna Trudhem och Kungsgården, och privatperson 1, 2, 3, 4 och 5 motsätter sig utbyggnaden av järnvägen som möjliggör vändspåret, då planen medför ökad spårtrafik och ökat buller som påverkar boendemiljön på ett negativt sätt. Privatperson 1 har förståelse för att infrastrukturen förändras och behövs byggas ut, men anser att det är ett olämpligt läge att anlägga ett vändspår i Centrala Uppsala, i ett tätbebyggt område.

Privatperson 3 och 5 tar upp att byggandet av ett vändspår kommer att innebära en högre volym av trafik på järnvägen och bidra till mer frekvent buller. Enligt Trafikverkets bullerutredning kommer Brf Kungsgården att erbjudas bullerskydd vid uteplats. Detta trots att både fönsterisolering och inglasade balkonger som skydd mot buller och vibrationer utlovats tidigt i processen i samband med Trafikverkets järnvägsplan.

Bostadsrättsföreningarna Trudhem och Kungsgården tillsammans med de 5 privatpersonerna menar att åtgärderna som de blivit lovade av trafikverket, kommer bara några enstaka att genomföras. För att skapa en god livsmiljö för boende behöver ljudnivån säkerställas på balkongen och kompletteras med inglasning. Inom föreningen finns många äldre som är beroende av sin privata uteplats på balkongen och har inte möjlighet att ta sig till den gemensamma med bullerplank.

Trafikverkets tidigare planerade bullermätningar inomhus ej genomförts p.g.a. coronapandemin. Bostadsrättsföreningarna Trudhem och Kungsgården samt privatpersonerna anser att nuvarande bullerutredning är bristfällig och att det är tydligt som boende att bullerstörningarna kommer in via fönster och balkongdörrar med tillhörande ventiler. Boende menar att det sannolikt krävs åtgärder av fönster och ventiler för att en acceptabel bullernivå skall erhållas inomhus vilket kan bevisas om de tidigare planerade bullermätningarna inomhus genomförs.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Bullerutredningar för vändspåret från februari 2021 följer Trafikverkets rekommendationer, TDOK 2014:1021. Rapport Bullerutredning kommer att ligga som underlag till järnvägsplanen och detaljplanen för *Del av Österplan*. Breddningen av spårområdet kommer att vara marginell och kommer inte att ha en ökande effekt på bullernivåerna inom och utanför järnvägsområdet.

Detaljplanen för del av Österplan tar ställning till bullernivåer som kommer att tillkomma från det nya vändspåret. Tågrörelser på vändspåret är medräknade i bullerutredningen, och ger långt lägre nivåer än passerande tåg på huvudtågspåren. Bullerskydd för vändspåret är inte aktuellt.

Möjligheten att genomföra bullermätningar inomhus har begränsas av pandemin. I Trafikverkets bullerutredning 2021-01-14 utvärderas fasadens ljudreduktion, för att undersöka vilken del som främst behöver förbättras vid utförande av fasadåtgärder. På så sätt har det gått att se vilka fasader som påverkas av höga bullernivåer och vilka fasader som behöver utvärderas för att eventuella kompletteras med bulleråtgärder. En ny bullerutredning för inomhus nivåer kommer inte att göras. Slutlig ljudisolering på nya fönster respektive ventiler kommer att bestämmas i bygghandlingsskedet av Järnvägsplanen – Uppsala planskilda korsningar.

Möjligheter att genomföra fastighetsnära bullerskyddsåtgärder begränsas av att många byggnader nära järnvägen är kulturhistoriskt värdefulla. Trafikverkets ambition är att bullerskyddsåtgärder ska vidtas innan anläggningsarbetena påbörjas. Bullerskyddsåtgärder för närliggande fasader kommer att hanteras genom Trafikverkets Järnvägsplan och Trafikverket kommer att utreda frågan ytterligare under bygghandlingsskedet.

Vibrationer

Bostadsrättsföreningen Trudhem undrar hur detaljplan för del av Österplan, som möjliggör anläggning av ett nytt vändspår, kommer att påverka vibrationer, sättningar, sprickbildning på närliggande fastigheter samt om de kommer påverka grundvattensänkningar.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Påverkan på grundvattennivåerna kommer utredas vidare och beskrivs i projektets plan- och miljöbeskrivning. Ändamålet med projektet är att bland annat att minska vibrationerna från järnvägstrafiken. Statusbesiktning och fastställande av grundläggningsnivåer för de mest sättningskänsliga byggnaderna kommer att utföras innan byggstart.

I samband med ombyggnaden av järnvägen kommer markförstärkningsåtgärder att genomföras, vilket kommer att minska vibrationer i närliggande byggnader.

Inför byggstart kommer en riskanalys avseende vibrationer i byggskedet att genomföras. Rikt- och gränsvärden för vibrationer kommer att fastslås för respektive byggnad. Inför byggstart genomförs förbesiktning av byggnader. Under byggtiden kommer mätare sitta monterade på utvalda byggnader som larmar om nivåerna närmar sig riktvärden. När ombyggnaden är klar genomförs efterbesiktning av byggnader för att se om några förändringar skett under byggtiden.

Angöring under byggskedet

Bostadsrättsföreningen Trudhem, Kvarngärdet 25:1, undrar hur boende inom området ska kunna angör till sina bostäder inom Österplan när spårvägsområdet byggs ut och när plankorsningarna S:t Persgatan och S:t Olofsgatan byggs om till planskilda korsningar. Trudhem undrar också hur fastigheten kommer att påverkas av de tillfälliga arbetsområdena, och hur det är tänkt att utforma Österplan. Ska Österplan fortsätta vara parkering eller göras om till park?

Trudhem önskar att bli informerade av Uppsala kommun och Trafikverket parallellt med arbetet angående genomförandet av utbyggnaden av spårområdet.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Fastighetsägare ska ha tillträde till sin fastighet under hela byggtiden. Bedömning av antalet transporter och eventuella störningar och påverkan på cykeltrafik, kollektivtrafik och övrig trafik görs i bygghandlingsskedet. Projektet kommer att arbeta för att allmän trafik ska störas så lite som möjligt under byggskedet.

Österplan utvecklas i samband med att planskilda korsningar byggs under järnvägen för S:t Persgatan och S:t Olofsgatan. En befintlig markparkering för bilar blir till ett parkstråk med lekplats längs järnvägen. Parkeringsområdet kommer att utvecklas till en ny kvarterspark. Området förses med grönska, lek och rekreation i samband med att stadsdelen förtätas och utvecklas.

Höjning av banvallen

FVU accepterar vi breddningen av spårområdet givet den samhällsnytta den kommer att medföra. FVU motsätter sig att S:t Olofsgatan och S:t Persgatan läggs i tunnlar under järnvägen och att banvallen höjs mellan 40-80 cm. Föreningen anser att dessa åtgärder kommer att förstärka effekten av den barriär som järnvägen utgör istället för tvärtom och att det kommer att skapa två olika stadsrum, ett väster och ett annat öster om järnvägen.

Höjningen av banvallen kommer att störa siktlinjerna i S:t Olofsgatans och S:t Persgatans längdriktningar. FVU menar att flera av de gång- och cykeltunnlar som går under järnvägen idag är trånga och upplevs som otrygga.

Spåren vid Österplan ligger även inom ett område som riskerar att översvämmas vid högvatten. Något som förespås bli mer frekvent. Om underfarterna genomförs finns ingen säkrad passage över spåren i markplanet i hela stadsområdet.

FVU saknar fortfarande en diskussion kring de stadsmiljömässiga konsekvenserna som ett genomförande av detaljplanen skulle medföra trots att dessa torde bli påtagliga.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Stadsbyggnadsförvaltningen och Trafikverket delar uppfattningen om att järnvägen genom centrala Uppsala är en barriär som delar staden. Det är svårt för fotgängare, cyklister och bilister att ta sig över järnvägen vid S:t Olofsgatan och S:t Persgatan, vilket leder till köer. Det förekommer att fotgängare och cyklister smiter över vid nedfälda bommar vilket skapar mycket otrygga passager.

Stadsbyggnadsförvaltningen och Trafikverket anser att pasager under järnvägen vid S:t Olofsgatan och S:t Persgatan kommer att bidra till ökad trygghet och binder ihop den östra och västra delarna om järnvägen. De åtgärder som föreslås i järnvägsplanen med förstärkt banvall bedöms höja säkerheten och minska risker för urspårning. Även planskildheten ökar säkerheten genom minskad risk för kollisioner med trafikanterna på de anslutande gatorna. På vändspåret tillåts endast uppställning av persontåg.

I samband med att två planskilda järnvägspassager byggs där S:t Olofsgatan och S:t Persgatan korsar järnvägen kan attraktiva anslutningar och kopplingar skapas mellan tunnelmynningar och intilliggande ytor.

Planbeskrivningen kommer att förtydliga vilka stadsmässiga konsekvenser som genomförande av detaljplanen skulle medföra.

Parkering Österplan

Uppsala Parkering AB (UPAB) har skickat in ett yttranden angående önskan om förtydliga i planbeskrivningen om konsekvenserna för den befintliga parkeringsplatsen vid norra Österplan.

UPAB har inga synpunkter på själva förslaget i sak. Som planförslaget anger är marken parkmark (allmän plats) och UPAB har inte rådighet över parkeringarna.

Uppsala parkering AB önskar att avsnittet som beskriver förändringarna av norra Österplan förtydligas. Under avsnittet *Förändringar* så nämns en generell förändring för parkeringarna men inget om vad förändringen innebär i antal borttagna/kvarvarande platser och inte heller något om de laddstolpar som är installerade på Österplan idag. UPAB vill förtydliga att planförslaget innebär att ytterligare centralt placerade parkeringar försvinner utan att ersättas.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Planbeskrivningen kommer att förtydliga avsnittet *Förändringar* med vilka konsekvenser och förändringar planförslaget får på den befintliga parkeringsplatsen vid norra Österplan.

Yttranden utan erinran mot planförslaget:

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB har inget ytterligare att tillägga i detta ärendet.

Privatperson 6

Privatperson 1 ställer sig positiv till kommunen senaste förslag att bredda spårområdet vid Österplan för att möjliggöra ett nytt spår.

Räddningsnämnden

Brandförsvaret har inget att erinra planförslaget.

Lantmäterimyndigheten

Lantmäteriet har ingenting att erinra mot upprättat förslag.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämnden anser att synpunkter som lämnades in vid samrådet har bemötts.

Trafikverket

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ett nytt vändspår som ingår i genomförandet av Trafikverkets projekt Uppsala planskilda korsningar. Trafikverket har inget att erinra mot att detaljplanen antas.

Upplands energi

Detaljplanen ligger inte inom vårt elnätområde.

Region Uppsala

Trafik och samhälle har inga övriga synpunkter på förslaget.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har i samrådsyttrande daterat 2021-05-17 svarat på berörd remiss. Utöver tidigare lämnat remissvar har Svenska kraftnät ingenting att erinra mot upprättat förslag.

Bilaga

Länsstyrelsens yttrande

Stadsbyggnadsförvaltningen

Johan Nilsson
planchef

Selma Ogden
Planarkitekt

Översikt över inkomna samråds- och granskningsyttrande

Remissinstanser och medborgare	Samråd	Granskning
Myndighet		
Länsstyrelsen	9 juni 2021	25 november 2021
Kommunala lantmäterimyndigheten	6 juni 2021	11 november 2021
Region Uppsala	1 juni 2021	2 november 2021
Sakägare och boende inom och utanför planområdet (enligt fastighetsförteckningen)		
Trafikverket	31 maj 2021	4 november 2021
Brf Trudhem,		22 november
Brf Mejeristen	25 maj 2021	
Brf Kungsgården	28 maj 2021	14 november 2021
Privatperson 1		8 november 2021
Privatperson 2		11 november 2021
Privatperson 3	28 maj 2021	12 november 2021
Privatperson 4	28 maj 2021	12 november 2021
Privatperson 5		12 november 2021
Kommunala nämnder, förvaltningar med flera		
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	4 juni 2021	4 november 2021
Räddningsnämnden	2 juni 2021	25 oktober 2021
Kulturnämnden	27 maj 2021	
Intresseföreningar och sammanslutningar		
Föreningen Vårda Uppsala (FVU)	31 maj 2021	15 november 2021
Funktionsrätt (HSO)	2 juni 2021	
Ledningsägare		

Remissinstanser och medborgare	Samråd	Granskning
Vattenfall Eldistribution AB	31 maj 2021	25 oktober 2021
Svenska kraftnät	18 maj 2021	8 november 2021
Upplands energi	2 juni 2021	11 november 2021
Telia Sonera Skanova Access AB	10 maj 2021	
Uppsala Vatten AB	2 juni 2021	
Övriga		
Privatperson 6		25 oktober
Uppsala parkering AB		12 november
Postnord	21 maj 2021	